

ἐπλήρωσα τὸ ἐνοίκιόν μου, ἔλαθον ὅλην μου
τὴν ἀποσκευὴν, καὶ ἦλθον εἰς τὸ μέρος τοῦτο
τῆς πόλεως, ἵνα κρυβῶ ἀπὸ τῶν συντρόφων
μου καὶ θείᾳ συνάρσει εὔρον τὴν κατοικίαν
ταύτην. Ἀμέσως ἐζήτησα μίαν Ιερὰν Γραφὴν
καὶ κατὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωήν μου ἐπε-
λήφθην τῆς ἀνάγνωσεως αὐτῆς. Εὗρον τὰς πε-
ποιθήσεις μου περὶ τῆς κακῆς διαγωγῆς μου
ἡδ\xiημένας: ἐλπίζω δὲ ὅτι νῦν εὔρον εἰκόνην καὶ
ἀνάπτυξιν ἐν τῇ πίστει εἰς τὸν Σωτῆρα ἐκεῖνον
δν ἡ Γραφὴ ἀποκαλύπτει.»

ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

‘Η μείζων ἡ ἐλάσσων εὐπορία ἔθνους τινος παρετηρήθη φέπιπτε ὅτι ἐξήρτηται ἐκ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας τῶν ὄποιων διατίθησιν. Ὁδοί· καὶ σιδηροδρόμοι ἀποτελοῦσι τὰς ἀρτηρίας καὶ φλέβας δι’ ὧν διοχετεύεται ἡ ζωὴ πάσης χώρας· ἀνευ τούτων νέκρωσις καὶ μαρασμός. Τοῦτο κατιδούσαι πολλαὶ κυθερηνήσεις βοηθοῦσιν εἰς τὴν στρῶσιν σιδηροδρόμων καὶ ὁδῶν ἐταιρίας, αἵτινες οὐδεμίαν ἐλπίζουσιν ἀποιλαυὴν ἐκ τῆς ἐνεστώσης τῶν συνδεομένων πόλεων συγκοινωνίας. Ἀλλ᾽ ἡ μπαρξίς τῶν μέσων τῆς μετακομίσεως μετὰ βραχὺ χρόνου διάστημα οὐ μόνον πληθύνει ἀκατοικήτους ἀλλοτε πόλεις καὶ κώμας, ἀλλὰ καὶ ἀνακοινῷζει ἐξ ὑπερβάλλοντος πληθυσμοῦ ἀλλας αἵτινες θὰ περιήρχοντο εἰς δυσχέρειαν οἰκονομικήν. Η κυθέρηνησις τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ἥτις ἀλλως τε οὐδὲλως κατὰ γενικὸν κανόνα ἀναμιγγύεται εἰς ἰδιωτῶν ἐπιχειρήσεις, εἰς τὸ τῆς συγκοινωνίας κεφάλαιον ἐπέστησε μεγάλως τὴν προσοχὴν καὶ οὐ μικρὰν παρέχει τὴν συνθρομὴν εἰς ἰδιωτικὰς ἐταιρίας αἵτινες ἀναλαμβάνουσι τὴν στρῶσιν σιδηροδρόμων οὐχὶ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπικερδῶν. Ἀποτέλεσμα τούτου εἶναι ὅτι πόλις κατοικουμένη μόλις ὑπὸ τριῶν χιλιάδων ἀνθρώπων, μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συγκοινωνίας πληθύνεται καὶ εἰς βραχὺ διάστημα χρόνου καθίσταται ἐκ τῶν σημαντικῶν. Ἐὰν παρ’ ἡμῖν τοιοῦτό τι ἐγίνετο θέλομεν καταστήσει τὴν ἡμετέραν χώραν ἀληθῆ παράδεισον. Χέρσοι γαῖαι θέλον καλλιεργηθῆνεις νεκραὶ νῦν πόλεις θέλον ἀναζήσει καὶ ἡ κίνησις τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν προϊόντων θέλει φέρει μεγάλην τροπὴν εἰς τὰ καθ’ ἡμᾶς πράγματα βελτιουμένων πολλῶν κακῶν ἔχόντων. Η στρῶσις σιδηροδρόμου ἀπ’ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ πρὸ τῆς τελειώσεως αὐτοῦ ἐθεωρεῖτο παρὰ πολλῶν ὡς ματαιοπονία καὶ ἔργον ἀσκοπον. Τὸ βραχὺ τῆς ἀποστάσεως ἔφερε τινας νὰ σκεφθῶσιν ὅτι αἱ ἀμάξαι ἦσαν ίκαναι γὰρ μεταφέρωσι τοὺς μεταβαίνοντας εἰς ἔκατέραν τῶν πόλεων. Τί δημως συνέβη; Η συγκοινωνία ηὔξηθη τοτοῦτον ὥστε οὐ μόνον ὁ σιδηροδρόμος μεταφέρει ἐκατοντάδας ἐπιβατῶν καθ’ ἕκαστην τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ ὥραν, ἀλλὰ καὶ ἀμάξαι ἐργάζονται πολὺ μεταφέρουσαι ιδίως τοὺς ἔχοντας ἀποσκευὴν ἐπιβάτας. Η ἐπιχειρησις θένει ἡ θεωρούμενη ἀσκοπος καὶ οἰονεὶς ἀπηλπισμένη ἀπέβη

ἐκ τῶν ἐπικερδεστέρων. Ἡ διὰ σιδηροδρόμου ἐποιέντας συγκοινωνία παρ' ἡμῖν δέον νὰ ἔη τὸ πρῶτον τῆς κυρεονήσεως μέλημα διότι ἄνυπον αὐτῆς οὐδὲν ἀγαθὸν δύναται νὰ προέλθῃ ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν.

ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΑΥΤΩΝ

ΤΑ ήραίστεια καὶ οἱ σεισμοὶ εἰσὶν ἀναφυσητήτως ἀποτελέσματα τῆς αὐτῆς ὑπογείου ἐνεργείας, καὶ τοι τὰ φυινόμενα τὰ ὅποια περάγουσι ἐπὶ τῆς γῆς τὴν ἐπιφανείαν εἰσὶ λίαν διάφορα. Μεγάλα εἰσὶ τὰ δικαιερίσματα χώρας εἰς τὰ ὅποια αἱ ἡραίστειοι ἐκρήζεις καὶ αἱ δονήσεις σφοδρῶν σεισμῶν περιορίζονται. Ἐπὶ δοκιλήρων καὶ ἀπεράντων ἐκτάσεων αἱ ἡραίστειοι ἐχγύσεις διακέμονται κατὰ διαλείμματα· καὶ δὲ ὅλων τῶν μετασάζοντων διαστημάτων ὑπάρχει πρόδηλος ἀπόδειξις ὅτι τὸ ὑπόγειον πῦρ ἀδικαόπως ἐνεργεῖ· διότι τὸ ἔδαφος σαλεύει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκ σεισμῶν· ἀστριαὶ καὶ ἴδιως ἐξ ἀνθρακικοῦ ὀξείως ἐξέρχονται ἀφθενῶς ἀπὸ τοῦ ἔδαφους· πηγαὶ πολλάκις ἀναπηδῶσι θερμόταται, τὰ ὕδατα τῶν ὅποιων εἰσὶν ἔμπλεα τῶν αὐτῶν μεταλλικῶν ὑλῶν αἱ ὅποιαι ἐξέρχονται ἐκ τῶν ἡραίστειών διαρκουσῶν τῶν ἐκρήζεων αὐτῶν.

Ἐκ τῶν ἡφαίστειωδῶν τούτων χωρῶν ἡ τῶν Ἀνδεων, ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ, εἶναι ἐκ τῶν μᾶλλων ὀρισμένων. Ἀρχομένη ἐκ μεσημβρίας ἐν τῇ Χιλῆ, εἰς τὴν τεσσαρακοστὴν ἔκτην μοίραν νοτίου πλάτους, προσβαίνει ἡ ἑκτένεται βορείως εἰς τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην μοίραν, σχηματιζούσα ἀδιάκοπον γραμμήν ἡφαιστείων. Τὰ ἡφαίστεια τῆς Χιλῆς ὑψοῦνται ἐκ γρανιτωδῶν ὁρέων. Ἡ Βιλλαρίκα ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων, φλέγεται ἀδιακόπως, εἶναι δὲ τοσοῦτον ὑψηλὸν ὥστε εῖναι ὄρατὸν ἐξ ἀποστάσεως 150 μιλίων. Δὲν παρέρχεται ἔτος εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ κόσμου ἀνευ ἐλαφρῶν δονήσεων σεισμοῦ. Ἀπαξ δὲ καθ' ἑκατονταετήριδα ἡ καὶ συχνότερον, τρομεραὶ δονήσεις συμβαίνουσι, ἐξ ὧν ἡ χώρα ἀπὸ ἀκρου εἰς ἀκρου κλονίζεται, καὶ συνεχεῖς ἑκτάσεις γῆς, σὺν τῷ πυθμένι τοῦ Ειρηνικοῦ Όκεανοῦ, ὑψώθησαν ἀπὸ ἐνὸς ἔως εἰκοσι ποδῶν ὑπεράνω τῇ προτέρας αὐτῶν ἐπιφανείας καὶ θερμαὶ πηγαὶ ἀφθονοῦσιν εἰς τὴν χώραν ταύτην, περιέχουσαι καὶ ἀπεισα μεταλλικὰ ὕδατα.

Ακολουθοῦντες τὴν πορείαν ἡμῶν πρὸς βορρᾶν, εὐ-
ρίσκομεν ἐν Περουβίᾳ ἐν μόνον ἡγαίστειον ἐνεργοῦν·
ἀλλ᾽ ἡ χώρα ὑπόκειται τοσοῦτον εἰς σεισμοὺς ὥστε
δὲν παρέχεται ἔδυμακάς ἀνευ δοκιμῶν· πολλοὶ δὲ
ἥσαν τοσοῦτον σφρόδροι ὥστε μεγάλας μεταβολὰς πα-
ρήγαγον ἐπὶ τῆς ἐπιφνείας. Βορειότερον εὑρίσκομεν
ἐν τῷ μέσω τοῦ Κούντου, ἐνθα αἱ Ἀνδεῖς ἔχουσι τὸ
μέγιστου αύτῶν ὑψός, τὴν Τουζγουράγουσαν, τὸ Κοτο-
πάξιον, τὴν Ἀντιζάναν καὶ Πιγίνχαν, τὰ τρία πρῶτα
ἐκ τῶν ὅποιών οὐχί ἀσυνθίως ἔξερεύγονται φλόγας. Ἐκ
τῆς Τουγουραγούσης ἐν ἔτει 1797 κατῆλθε κατακλυ-
σμὸς λάσπης καὶ ἐκάλυψε κοιλάδας χιλίων ποδῶν
πλάτους μέχρι βάθους 600 ποδῶν. Ἔτι βορειότερον
τρία μεγάλα ἡραίστεια ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Πάστου

καὶ τρία ἔτερα ἐν τῷ τοῦ Ποπαγιάν.¹ Εν τῇ Γουαδεμάλᾳ καὶ Νικαραγούη, ταῖς κειμέναις μεταξὺ τοῦ ισθμοῦ τῆς Πανάμας καὶ τοῦ Μεξικοῦ, εἰσὶν εἰκοσὶ καὶ ἑπτὸν ἡφαίστεια. Η̄ μεγάλη αὕτη ἡφαίστειώδης σειρά, ἐκτεινομένη ἐπὶ πολλὰς χιλιάδας μιλίων ἀπὸ μεσημβρίας εἰς βορρᾶν, στρέφεται πρὸς τὸ Μεξικόν καὶ ἐκτίνεται εἰς μέγα δρυπέδιον, μεταξὺ τῆς δεκάτης δύο δόνης καὶ εἰκοστής δευτέρας μιλίων νότιου πλάτους.

Πέντε ἐνεργὰ ἡφαίστεια διασχίζουσι τὸ Μεξικόν ἀπὸ δυσμῶν εἰς ἀνατολὰς, ἣτοι ἡ Τούζολα, ἡ Ὁρίζαθα, τὸ Ηοποκατέπτλ, τὸ Ζορούλλον καὶ ἡ Κολίμα. Περὶ τῆς παραδόξου ἔκρηξεως τοῦ Ζορούλλου λαλήσωμεν κατωτέρῳ. Πρὸς βορρᾶν τοῦ Μεξικοῦ εἰσὶ τρία ἡ κατά τινας πέντε ἡφαίστεια ἐν τῇ χερσονήσῳ τῆς Καλιφορνίας. Εν ἔτει 1812 σφοδροὶ σεισμοὶ ἐκλόνισαν τὴν κοιλάδα τοῦ Μισσισιπῆ ἐν Νέᾳ Μαδρίτῃ, ἐπὶ ἐκτάσεως πριακοσίων μιλίων. Πρὸς βορρᾶν κείται ἡ νῆσος τῆς Ιαμαϊκῆς, ἥτις μὲ τυμῆμα πλησιοχώρου θαλάσσης, πολλάκις ἡσθανθή φοβερούς τιναγμούς, πρὸς δυσμὰς εἶναι ἡ ἡφαίστειώδης ἀλυσίς τῆς Γουαδεμάλας καὶ τοῦ Μεξικοῦ πρὸς νότον αἱ ἀκταὶ καὶ τὰ δρῦ τῆς Κολομβίας διηνεκῶς κλονίζονται· πρὸς ἀνατολὰς δὲ ὁ Ἀγ. Βικέντιος καὶ ἡ Γουαδολούπα εἰσὶν ἐν πλάτραι ἐνεργείᾳ. Εκ τούτων φαίνεται ὅτι ἡφαίστεια ὑψοῦνται καὶ σεισμοὶ συμβαίνουσιν ἀδιακόπως ἐκ τῆς Χιλῆς μέχρι τοῦ βορείου μέρους τοῦ Μεξικοῦ πιθανῶς δὲ θέλει ἔξευρεθῆ ὅτι ἐκτείνονται ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Χόρων μέχρι τῆς Καλιφορνίας.

Ἡ γραμμὴ ἔξακολουθεῖ διὰ τῶν φλεγόντων δρέων τῆς βορειοδυτικῆς Ἀμερικῆς οὗτως ὁστε νὰ διαπερῇ τὴν Καμβάτκαν ἐπὶ τῆς Ἀσιατικῆς αὐτῆς πλευρᾶς· ἐνταῦθα δὲ στρεφομένη εἰς ἔτέραν διεύθυνσιν εὐρίσκομεν αὐτὴν εἰς τὰς Κουρίλας νήσους, τὴν Ιαπωνίαν, τὴν Φορούζαν, τὰς Φιλιππίνας, τὰς Μολούκας, τὴν Νέαν Γιούνεαν καὶ τὰς νήσους τοῦ Σολομῶντος καὶ τῶν Νέων Ἐθρίδων μέχρι τῆς Νέας Ζηλανδίας. Εκ τῆς Κελήνθης εἰς τῶν κλάδων προβαίνει εἰς βορειοδυτικὴν διεύθυνσιν διὰ τῆς Ιάβας καὶ τῆς Σουμάτρας καὶ μέχρι τοῦ κόλπου τῆς Βεγγάλης καὶ πέραν ταύτης εὐρίσκομεν χώραν ἐν τῇ Βορείᾳ Ἰνδικῇ ὑποκειμένην εἰς σεισμούς, ἥτις φέρει ἡμάς ἀφ' ἐνδεὸς ἐπὶ τῆς ἡφαίστειώδους ἐν Ταρταρίᾳ χώρας, ἡ εἰς ἔτέρου διὰ τῆς Μικρασίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἀρχιπέλαγος, τὴν Σικελίαν, τὴν Νεάπολιν, εἴτα δὲ εἰς τὰς Καναρίας νήσους καὶ τὸ Πράσινον Ἀκρωτήριον. Πολλὰ ἀπομεμονωμένα ἡφαίστεια εἰσὶν ἐπίσης ἐσπαρμένα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς φαινομενικῶς ἀσχετα, πρὸς τὸ μνημονευθὲν ἐκτεταμένον σύστημα. Ἐπάρχουσι περὶ τὰ 400 ἡφαίστεια ὅρη γγωστὰ ἐν διαφόροις τῆς γῆς μέροσι, πλείστα δὲ τοῦ ἡμίσεως τούτων παρέσχον τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐνεργείας αὐτῶν ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις. Πλὴν τῆς ἀνεγνωρισμένης ἐνεργείας τῶν γνωστῶν ἡφαιτίεων, μικροὶ δονισμοὶ σεισμῶν γίνονται ἐπαισθητοὶ ἔνθα ἡφαίστειώδεις ἐκρήξεις εἰσὶν ἀγνωστοί. Αὗται εἰσὶν ἀπλαῖ τρομάδεις κινήσεις ὑποτιθέμεναι ὡς παρχρόμεναι ἐκ μεγάλων κρίσεων ποτογείου κινήσεως τάρατ-

τούσης χώρας λίαν ἀπεχούσας ἐκ τῆς σκηνῆς τῆς ἡφαιστειώδους ἐνεργείας.

Μεταξὺ τῶν τῆς Εὐρώπης ἡφαιστείων, ὁ Βεζούεζος εἶναι ἐκ τῶν ἐπισήμων. Απὸ τῶν χρόνων τοῦ πρώτου ἀποικισμοῦ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν, τὸ ὄρος τοῦτο οὐδὲν παρεῖχε σημεῖον τοῦ ἡφαιστειώδους αὐτοῦ χαρακτῆρος εἰ μὴ τὸ ἐκ τῆς ὁμοιότητος κατὰ τὴν κατασκευὴν πρὸς ἄλλα γνωστὰ καὶ φλέγοντα δρῦ. Οἱ ἀρχαῖοι αὐτοῦ κῶνος ἦτο κανονικωτάτου σχήματος, φέρων ἐπὶ ἐπιπέδου κορυφῆς, τὰ λειψανα ἀρχαίου κρατῆρος, ἐνδεδυμένου ἐσωτερικῶς δι' ἀγρίων κλημάτων. Ἐπὶ τοῦ ἔξωτερικοῦ αἱ πλευραὶ τοῦ ὄρους ἦσαν ἐσκεπασμέναι δι' εὐφόρων ἀγρῶν πλουσίων καλλιεργημένων, ἐπὶ τῶν προπόδων δ' αὐτοῦ ἦσαν αἱ πολυπληθεῖς πόλεις τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῆς Πομπηίας. Ἀλλ' ἡ σκηνὴ τῆς άναπαύσεως κατεδιάσθη ἐπὶ τέλους εἰς τὸν σωλήνα ὅστις, ἐν τινὶ ἀγνώστῳ προηγουμένῃ ἐποχῇ, ἐδωκε διέξοδον εἰς ῥύακας ἀναλευμένης λάβας, ἀμμους καὶ σκωρίας.

Τὸ πρῶτον σύμπτωμα ἀναζωπυρώσεως ἐγένετο ἐν μορφῇ σεισμοῦ, συμβάντος ἐν ἔτει 63 μ. Χ. προξενήσαντος σημαντικὰς ζημίας εἰς τὰς πλησιοχώρους πόλεις. Ἐκτοτε μέχρι τοῦ ἔτους 79, ἐλαφροὶ κλονισμοὶ ἦσαν συχνοί. Μηνὶ δὲ Αὔγουστῳ τοῦ ἔτους ἐκείνου κατέστησαν πολυαριθμότεροι καὶ σφοδρότεροι ἑωσοῦ ἐληξαν ἐπὶ τέλους εἰς ἐκρήξιν. Πυκνὴ στήλη ἀτμοῦ ἐφάνη πρῶτον ἀνυψουμένη ἀπὸ τοῦ Βεζούεζού, καὶ τὸ μέλανα νέφος διετρυπάτο πολλαχοῦ ὑπὸ φλογῶν ζωηρῶν ὡς ἀστραπὴ, τὰς ὁποίας διεδέχετο σκότος βαθύτερον τοῦ τῆς γυντός. Τέφρα ἐπιπτεῖ καὶ ἐπὶ πλοίων πολλὰ ἀπεχόντων μίλια, τὸ ἔμφατος ἐσάλευε, καὶ ἡ θάλασσα ἀπεχώρει τῆς ἀκτῆς, ἐνῷ ἡ τῆς τέφρας βροχὴ καὶ αἱ σκωρίαι ἔθαψαν τὰς πεδιάδας. Ἐν τῇ ὀλεθρίᾳ ταύτη ἐκρήξει αἱ πόλεις τοῦ Ἡρακλείου, τῆς Πομπηίας καὶ Σταβίας, οὐ μακρὰν τῆς Νεαπόλεως, κατεπλακώθησαν καὶ ἐτάφησαν. Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως ἐστὶν ὅτι δὲν κατέστραφησαν ὑπὸ τῆς λάβας, ἀλλ' ἐκαλυφθησαν ὑπὸ σωροῦ πολλῶν ποδῶν τοῦ πεσόντος ὑλικοῦ. Ἐν οὐδενὶ τῶν ἀνασκαπτομένων λειψάνων εὑρίσκομεν τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐνεργείας τοῦ πυρός. Ἐν ἔτει 1036 ἡ πρώτη ἐκρήξις ρεούσης λάβας συνέβη· δευτέρα ἐν ἔτει 1049 καὶ ἡ τρίτη ἐν ἔτει 1138· μετὰ ταύτα ἐγένετο ἀνάπαυλα ἐπὶ 188 ἔτη. Τῷ 1301 σεισμοὶ πολλοὶ ἐγένοντο, οὓς ἐπηκολούθησεν ἐκρήξις λάβας. Ἡ ἐπομένη ἐκρήξις ἦν τῷ 1306, μεταξὺ δὲ ταύτης καὶ τοῦ 1631 μόνον μία ἀλλη συνέβη ἐν ἔτει 1500 καὶ αὕτη ἐλαφρά. Ἀλλὰ διαρκούσης τῆς περιόδου ταύτης, καίτοι τοιαῦτα τινὰ δὲν συνέβησαν, συχνοὶ σεισμοὶ ἐπὶ διετίαν ἐτάραξαν τὴν περιοχὴν τοῦ Φληγγαρηνοῦ πεδίου, οἵτινες τῇ 27 καὶ 28 τοῦ Σεπτ. 1538 κατέστησαν ἐπίφροδοι. Ἐπὶ τέλους τὴν νύκτα τῆς 29, ἐπὶ τῆς μικρᾶς πόλεως Τριπέργιαλας ἡνεύχθη κόλπος εξ θύμηματα ἀδιαλύτου λάβας, τέφρα ὑδατι μεμιγμένη καὶ φλόγες ἐξήρχοντο.

Ἡ τέφρα ἐπεσεν ἐν ἀπειρῷ ποσότητι καὶ ἐν αὐτῇ

τῆς Νεαπόλει. Ἡ θάλασσα ἀπεχώρησεν αἰφνὶς ἐπὶ 200 γυάρδας καὶ μέρος τοῦ πυθμένος διέμεινε ξηρὸν· ὀλόκληρος ἡ ἀκτὴ ἐπὶ μακρὰν ἀπόστασιν ὑψώθη ἐπὶ πολλοὺς πόδας, καὶ ἔκτοτε ἔμεινεν οὕτω. Ὁ λόφος ἐκλήθη Νέον. Ὅρος ἔχει δὲ ὑψὸς 440 ποδῶν καὶ ἐν καὶ ἡμίσου μίλιον περίμετρον. Εἶναι ἡραίστειον ὁ κρατήρας τοῦ ὅποιου ἔχει βάθος 421 ποδῶν. Ἡ ἀνύψωσις αὐτοῦ ἦτο κυρίως τὸ ἔργον μιᾶς ἡμέρας καὶ μιᾶς νυκτός. Ἐπὶ μίαν ἐκατονταετηρίδα σχεδὸν μετὰ τὴν γένεσιν τοῦ Νέου Ὅρους ὁ Βεζούβιος ἔμεινεν ἡσυχος· ἀλλὰ τὸν Δεκέμ-

τέρων ἦν ἐτεῖ 1794, ὅτε χείμαρρος λάβας προσρχόμενος ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπροχώρησεν εἰς τὴν θάλασσαν εἰς ἀπόστασιν 362 ποδῶν καὶ εἰς πλάτος 1172 ποδῶν. Οἱ δύκοι τῆς Ὂλης τῆς ἐξερευγθείσης ἀπὸ τοῦ Βεζούβιου κατὰ διαφόρους καιροὺς λίαν ὑπερέχουσι· ὀλόκληρον τὸν δύκον τοῦ ὄρους καὶ ὅμως τοῦτο οὐδεμίαν φαίνεται ὑμετάμενον ἐλάττωσιν.

Μετὰ τὸν Βεζούβιον ἀξία σημειώσεως είναι ἡ Αἴτνη. Ὑψοῦται παρὰ τὴν θάλασσαν μέχρι 11000 ποδῶν, καὶ φαίνεται ὅτι ὑπῆρχεν ἐν ἐνεργείᾳ εἰς ἀρχαιοτάτους

Ο Δοῦκος τοῦ Κούμβερλανδού.

ὅριον 1631, ἐπτά ώρας λάβας ἐχύθησαν συγχρόνως ἀπὸ τοῦ κρατήρος, καὶ ἐπλημμύρησαν διαφόρους κώμας ἐπὶ τῶν πλευρῶν καὶ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὄρους, καὶ μεγίστῃ προῆλθε βλάβη εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἴδιοκτησίαν. Ὁ πανικὸς τὸν ὅποιον τοιούτον περιστατικὸν διήγειρε μεταξὺ τῶν κατοίκων ὑπῆρχε μέγιστος. Ἀπὸ τοῦ 1666 ἡ σειρὰ τῶν ἐκρήξεων τοῦ Βεζούβιου ἐγένετο σχεδὸν ἀδιάκοπος. Μία τῶν σημαντικω-

χρόνους. Πολλαὶ ἀρχαῖαι αὐτῆς ἐκρήξεις ἀναφέρονται. Ἐν ἐτεῖ 1669 ἡ λάβα ἐπλημμύρησε δεκατέσσαρας πόλεις καὶ κώμας, καὶ προέβη ἐωσοῦ ἔφθασεν εἰς τὰ τείχη τῆς Κατανίας, ἀτινα ἐκτίσθησαν πρὸς φύλαξιν ἀπὸ τοιούτου ἐνδεχομένου, ἀλλ’ ἡ κακίουσα Ὂλη συνήχθη τοσαύτη ὥστε ἔφθασε μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ προπυργίου, ὅπερ εἶχε ἐξήκοντα ποδῶν ὑψὸς εἴτα δὲ ἐπεισεν ὡς καταρράκτης ἐπικαλύψασα μέρος τῆς πό-

λεως. Έντει 1785 ἔτέρα ἔκρηξις ἐγένετο ἡτις ἡ το
ἀξιοσημείωτας διὰ τὸ ἐκχυθὲν ὑδώρ. Έντει 1834
νήσος ὑψώθη ἐν τῇ θαλάσσῃ παρὰ τὴν αὐτὴν εἰς ὅψος
407. ποδῶν. Η τελευταῖς σημαντικὴ ἔκρηξις τῆς
Αἴγανης συνέβη ἐν ἔτει 1842 καὶ παρήγαγε μεγάλας
καταστροφάς.

Η Ἰσλανδία ἔχει περὶ τὰ εἶκοσι ἐνεργὰ ἡφαιστεῖα,
ἔξ ὧν ἐνδεκα μίαν μόνην ἐποίησαν ἔκρηξιν. Η Ἐγλα
διετέλεσεν εἰς κατάστασιν ἔκρηξεως εἰκοσιδύο φορᾶς;
ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ 1772· εἰς ταύτας

ζούσας τὸ δρός καὶ κατέστρεψαν τοὺς ἐν αὐτοῖς καρ-
ποφόρους ἀγρούς. Τηματικὰ ἐδάφους ἐκτάσεως τριῶν ἓντις
τεσσάρων τετραγωνικῶν μιλίων, ὑψώθη εἰς σχῆμα κύ-
στεως, περιστεφθὲν δι’ ἔξ ἡφαιστειωδῶν κώνων, δι’ χθι-
μαλώτερος τῶν ὅποιων ἡτο 300 ποδῶν καὶ δι’ ὑψηλό-
τερος 1000, ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.
"Ἐκρηξις τοῦ αὐτοῦ δροῦ συνέβη ἐν ἔτει 1819 συν-
δευομένη ὑπὸ σεισμοῦ, καὶ ἡ πόλις τοῦ Γουαναξουάτο,
ἀπέχουσα 140 μίλια ἐκαλύφθη ὑπὸ τέφρας.

Η ἐξήγησις τῶν θυμασίων τούτων ἀντικειμένων

Η Πριγκίπισσα ΘΥΡΑ.

προσθετέα καὶ ἔκρηξις γενομένη ἐν ἔτει 1845, λίαν
καταστρεπτικὴ διὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς. Τῷρ-
χουσι καὶ διάφορα ἐνεργὰ ἡφαιστεῖα, ὡς ἡδὴ ἐσημειώ-
σαμεν, ἐν ταῖς μεσημβριναῖς θυλάσσαις, ἀλλ’ ἐν γένει
δὲν ὑπῆρξαν βλαβερά εἰς τὴν ανθρώπινον ζωὴν, διότι
συνήθως ὑψοῦνται ἐν μέσῳ τοῦ Ωκεανοῦ.

Τὸ Ζοροῦλλον ἐν Μεξικῷ ἔξερεύχθη ἐν ἔτει 1759.
Φλόγες ἐξῆλθον ἀπὸ τὰς πεδιάδας τὰς περιστοιχι-

έν τῇ φύσει περιβάλλεται ὑπὸ πολλῆς σκοτίας. Τινὲς
ἀποδίδουσι τὴν ἡφαιστειον ἐνέργειαν εἰς τὴν παρου-
σίαν ἀερίων ἐν τοῖς ὑπογείοις βάθεσι, τινὲς εἰς τὴν
ἐνέργειαν πυρὸς καὶ τὴν παραγωγὴν ἀτμοῦ, τινὲς δὲ
εἰς μαγνητικὴν δύναμιν ἀλλ’ ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη
πρέπει πολὺ ἔτι ν’ ἀσχοληθῇ ἐπὶ τῆς σφαίρας ταύτης
τῆς ἐρεύνης.